

Від ворожих нальотів ховались у клунях

Так уже випало, що святкуючи Світле Господнє Різдво й Старий Новий рік, який ще співпав з річницею одруження, між цими датами закарбувалась ще одна, яку Микола ПОТАПОВИЧ згадує щороку – 11 січня – день визволення Сарн від німецько-фашистських загарбників

За традицією, кожна українська родина щороку, за будь-яких ситуацій, намагалась достойно зустріти й відсвяткувати чудесне й світле свято – Різдво Христове. Тож у далекому 1944-ому сім'я Потаповичів із тогочасного села Доротичі також, хоч вирували тяжкі воєнні роки, по своєму його відзначили, дивлячись, у прямому значенні слова, як за вікном німці будували укріплення, ставили гармати, посилювали оборону моста. Навіть не здогадувались, що вже за декілька днів їх чекає страшне пекло...

Коли почалася Велика Вітчизняна війна Миколі Титовичу виповнилося всього шість років. Ще до визвольних подій його родина, як і багато інших, жили в страху, не знаючи, що очікувати. У сім'ї тоді було трійко дітей: усі сини. Крім його, найменшого, росли ще Максима й Федора. Були й брат із сестрою Петро та Марія, які, на жаль, померли малими. Потихеньку вели господарство: мали коника, корівку й іншу живність. Перебивались з дня на день...

На початку 1944-ого з боку Києва погнали фашистських зайд у напрямку Сарн. У районі колишнього села Доротичі німці розгорнули роботи з укріплення: рили траншеї, будували дзоти. На дзвіниці Свято-Троїцької церкви влаштували засідку снайпера. –

- Пам'ятаю, як одного дня з родиною снідали. Стіл стояв перед вікном. У старому будинку вони були розташовані низенько. Аж бачимо, як повз вікном біжать німці, тягнучи поранених і заглядаючи до нас. Вже 9 січня почалася визвольна операція. Бійці Червоної армії впритул підійшли з протилежного боку до річки, - розповів Микола Титович. – Це нині біля церкви виріс цілий ліс, а тоді було чисте поле, як на долоні. Тільки-но червоноармійці йшли в атаку, так і падали, як підкошені, від ворожого вогню. Багато полягло їх у цій окрузі.

Довго тривала нерівна битва. Згодом червоноармійці вирішили оточити ворога, перш за все знищити стрілка на дзвіниці. У цьому допоміг місцевий житель. І вже третього дня, 11 січня, фашисти почали відступати на Тутовичі й у напрямку Ковеля. Цього разу загарбники кидали поранених, спасали свою шкуру. А Микола Потапович із сусідом Романом, оскільки мали коней і підводи, допомагали вантажити наших загиблих і возили до братських могил для захоронення. Згадав, як хоронили 18 зенітчиків: 15

молодих хлопів і 3 дівчини, які полягли в одну мить. Та на цьому випробування не скінчилися. Згодом почалися повітряні нальоти. Німці бомбили все. Найбільш намагались знищити залізницю. Пригадав, як мостом через річку рухався обоз Ковпака. У них був кульгавий поранений кінь. Партизани забрали в Потаповичів здорового й гарного, а їм залишили хворого. Вони сумували й плакали за своїм улюбленим коником. Тоді-то й затонула у водах Случа славнозвісна самохідка.

- Від нальотів тікали на Обірки й там ховались у клунях від бомбардувань, а в хаті залишався тільки батько, - згадує Микола Потапович. – Потім почали ховатися в погребі, що був виритий під підлогою в будинку, накриваючи його великим сталевим пластом. А коли вилазили звідти, будинок нагадував решето. І так бомбили впродовж трьох тижнів.

Після визвольних подій життя в селі та й у місті почало потроху налаштовуватися. Хворого коника виходили й він ще попрацював у колгоспі. Довгий час в окрузі знаходили загиблих німців. Якось Микола Титович вирушив попрацювати на поле, що розташоване на очисних спорудах, і на ділянці теж побачив мертвого фашиста. У 1944-ому забрали на війну брата Максима. Згодом прийшла звістка, що він вважається безвісти зниклим. Батьки почали писати листи в Москву й 3 травня 1945-го прийшла похоронка, в якій повідали, що «...їх син Потапович Максим Титович, загинув у Німеччині». А було юнакові всього 18...

Потім настав післявоєнний час відбудови. Країна помаленьку ставала на ноги. Микола Потапович одружився й у 1953 р., у 19-річному віці його призвали в ряди Червоної Армії. Служба проходила на Далекому Сході (між містами Находка й Владивосток). Одинадцять місяців Микола Титович провів у сержантській школі, закінчив із званням старшого сержанта. Служив у сухопутних військах, на березі Японського моря.

Із армії додому Микола Потапович повернувся у 1956-ому, його зустріла дружина з маленьким синочком, який народився через півроку, як татусь пішов служити. І відразу взявся відбудовувати будинок. Влаштувався на роботу в колгосп ім. Ватутіна, що діяв у колишньому с. Доротичі. Починав з посади іздового, а в скорому часі став бригадиром. За декілька років Миколі Титовичу запропонували обійняти посаду секретаря Сарненської сільської ради, куди входило 5 сіл: Сарни, Доротичі, Костянтинівка, Орлівка, Янівка. Їй присвятив шість з половиною років. Потім став головою Доротицького сільпо, згодом - міськкоопторгу. Настільки відповідально й дисципліновано ставився до роботи, що коли потрібен був очільник для хлібокомбінату, що об'єднував Степанську, Клесівську, Тинненську та Селищенську хлібопекарні, то керівництво райспоживспілки, не роздумуючи, запропонувало Миколі Потаповичу. І він погодився, віддавши цій справі понад десять років. Коли об'єднали Стрільське й Тутовицьке сільпо, їх головою став Микола Титович, звідси в 1993 році й пішов на заслужений відпочинок.

Нині Микола Потапович з дружиною Ганною Романівною, як голубки, на Старий Новий рік планують відзначити 59 річницю спільного життя. Обов'язково в цей день відвідають рідненьких син Петро, доньки Тамара та Тетяна з родинами. Мають-бо дідусь із бабусею шість внуків і сім правнуків, які їх обожнюють. Тож дай Боже цій сім'ї в здоров'ї, мирі й злагоді відзначити ще не одну річницю спільного життя в дружньому родинному колі, а спільний шлях їх хай довго ще цвіте.

Вікторія КОЛЯДИЧ.